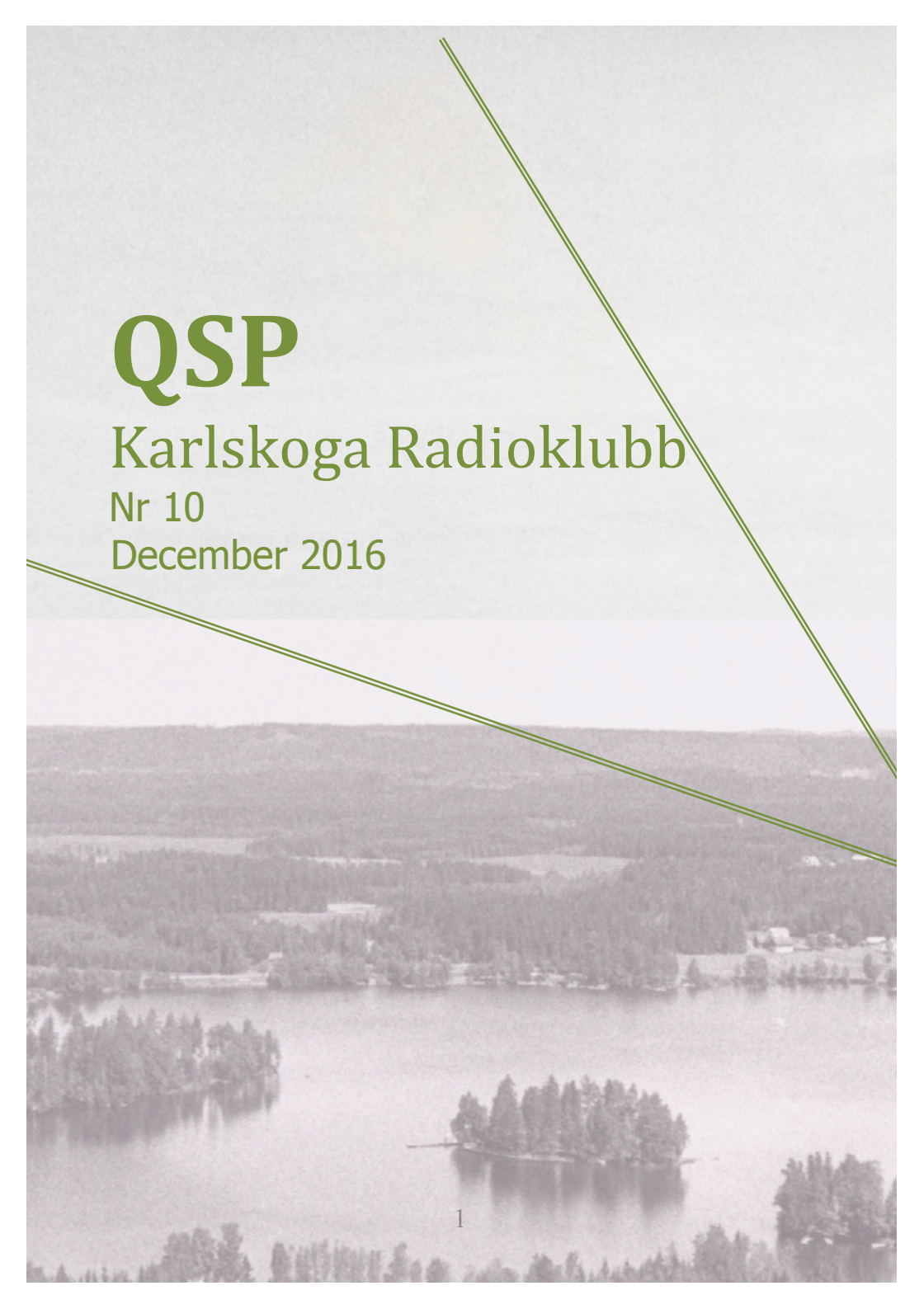

QSP

Karlskoga Radioklubb

Nr 10

December 2016

QSP

är medlemsblad för Karlskoga
Radioklubb,
SK4KR.

Notiser och meddelanden mottages tacksamt
till nedanstående adress:

Red. c/o Öman,
Valåsen Gamla Jägmästargården 55
691 94 Karlskoga. E-post.
karin.oman@bahnhof.se
Hemsida: www.SK4KR.se

Klubbens officiella adress:
Karlskoga Radioklubb
c/o Gunnar Nordqvist
Klarbärsvägen 81
69147 Karlskoga

(Plusgirokonto: 92 50 96 – 0. Karlskoga
Radioklubb.)

Tidskriften utkommer
med 10 nr om året

(Omslagsbild: Utsikt från klubbens repeater.
Fotogr. Ur Hembygdsfören. Saml.)

Det här numret innehåller:

Kalendern		3
Red:s funderingar	SM4UKV	3
Mötesprotokoll för december	SA4AGN	4
Telegrafi – en nyckelfråga	SM4RPP	5
Julhälsningar		11
MOLOS - BV 206	SM4TFE	12
Annons Limmared		19
Annons Media City i Värmland AB		20

Deadline för nästa QSP den 20 januari 2017

Kalendern

Torsdag	170112	19.00	Månadsmöte
Första o. tredje lördagen varje månad	9.00	SSA:s HQ-nät på 3,750 MHz	
Varje söndag	09.00	SSA-bullen över Sunne-repeater, 145.775 Op. SM4HBG Rolf	
Varje söndag	10.00	Lokaltrafiknät Karlskoga Radioklubb. SK4KR, 145.750 Op. enligt rullande schema.	
Tester: 2m/ 70cm/ kvartalstest / Upplysn. hos –RPP el. –RPQ			

Red:s funderingar

Ett år har snart gått tillända. Tack alla ni som har hjälpt Red. med material till vår lilla tidning! Tack för glada tillrop! De behövs! Tack våra annonsörer – vi gläds åt att Ni vill stödja vår verksamhet!

En riktigt God Jul och ett Gott Nytt År vill vi önska Er alla!

När vi hörs/ses igen är det redan ett stycke in på ett nytt radioår. Vi skriver 2017! Sköt om Er! Kör radio! God Jul!

Red./SM4UKV – Karin (som byter e-post-adress: se sid. 2!) och POF, därborta på Kosi'a av Möckeln!!

Mötesprotokoll december

Karlskoga Radioklubb

Protokoll fört vid månadsmötet 2016-12-01 SK4KR

Närvarande: SM4RHU; SA4AVQ; SM4UKV; SM4IHY; SM4RPP
med XYL; SA4AGN; SM4POF; SM4TFE samt SM4XBC

- §1 SM4RHU öppnade mötet.
- §2 Dagordningen godkändes.
- §3 Föregående mötesprotokoll godkändes.
- §4 Den ekonomiska rapporten godkändes.
- §5 Inga rapporter föreligger.
- §6 Övriga frågor:
- SM4RPP framförde att SM4IPX önskar att han ska kunna ha en viss tillgång till repeatern. SM4IHY kommer att informera SM4IPX att lämna in en skriftlig ansökan till styrelsen.
- §7 Nästa månadsmöte blir 2017-01-12.
- §8 Mötet avslutades.

*SA4AGN Karin Berg,
sekr.*

... och julsmörgås avåts
under trivsamma former!

Telegrafi... en nyckelfråga.

Till vårt decembermöte hade UKV, Karin, tagit med en morse-nyckel som mötesdeltagarna fick titta och känna på. Det är inte så många i klubben som kör CW längre och i så fall inte med handpump, så jag tänkte det kunde var intressant med lite mer nostalgi. Jag har en del "telegraferingsapparater" i mina samlingar som jag kan visa. Men först ett litet utdrag ur manualen till min telegrafkursdator.

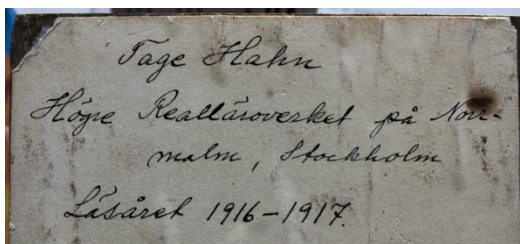
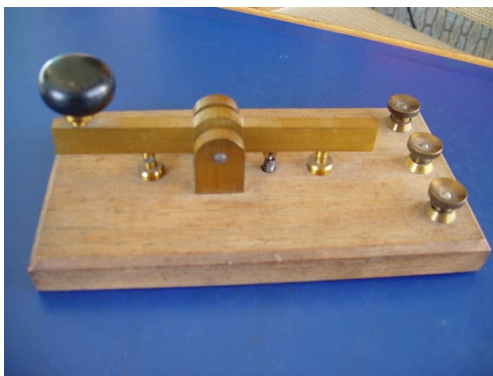
Genom tiderna har människan praktiserat många metoder att, genom något slags teckengivning, överbringa budskap över längre avstånd. Under tidigt 1800-tal började man sända budskap på trådlinjer i form av elektriska impulser och detta blev början till den moderna telegrafen.

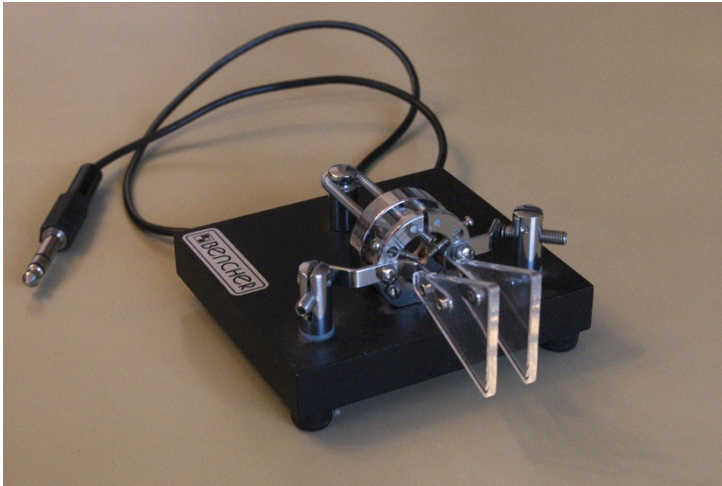
*Ordet telegrafi kommer f.ö. från grekiskan och betyder fjärrskrift. År 1832 framförde amerikanen Samuel F B Morse idén att hos mottagaren låta en pennförsedd elektromagnet registrera de inkommande elektriska impulserna på en framlöpande pappersremsa. På remsan uppstod då streck som motsvarade de elektriska impulsernas längd. År 1837 utarbetade Morse en signalkod där bokstäver, siffror och skilletecken motsvarades av unika kombinationer av korta och långa tecken-
delar. Detta system - kallat morsealfabetet eller morsekoden - blev den internationellt vanligaste metoden att sända budskap manuellt med en s.k. telegrafnyckel. Från början via tråd, sedan också via radio. Morsetelegrafen är fortfarande ett mycket konkurrenskraftigt och vanligt kommunikationssätt. Använt via radio medger telegrafen mycket stor överföringssäkerhet, även under svåra atmosfäriska och trafikmässiga betingelser.*

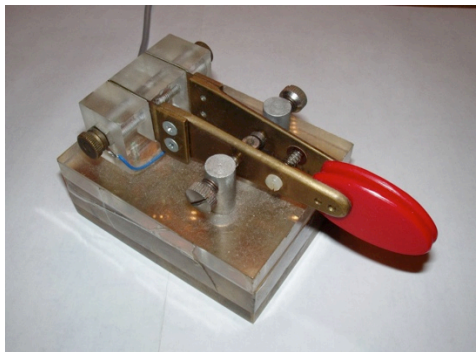
Vi börjar med bilden ovan: Vanliga nycklar, så kallade *hand-pumpar*, som numera används mer sällan. Jag minns inte när och hur jag skaffade dem, men förmodligen var det på pirattiden.

En lite speciell nyckel som jag inhandlade på en loppmarknad. Den är något slags elevarbete, men knappast användbar för telegrafi. Av vem, när och var den är tillverkad framgår av en text på undersidan. Tillverkaren Tage Hahn var under en tid någon gång på 1940-talet chef för el-verkstaden i Bofors.

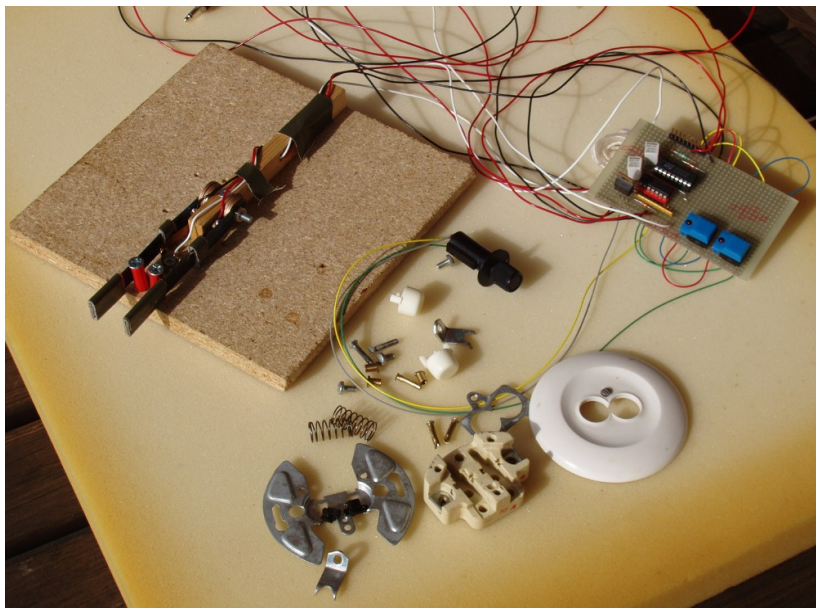

Bencher BY1, på bilden ovan, en bland “amatör-proffsen” välkänd och eftertraktad manipulator. Den tillhandlade jag mig tillsammans med en inte helt färdigbyggd trafik kursdator av en klubbmedlem som inte finns med oss längre.

Manipulator (ovan) tillverkades någon gång i början av 80-talet vad jag minns efter en ritning i vår tidning QSP. Vem som var

konstruktör minns jag inte. Egentillverkad med lite hjälp med maskinbearbetning av de större detaljerna.

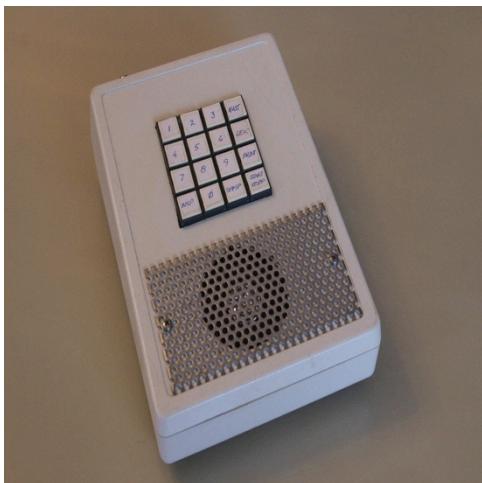

Ovan ses här en ”Nödtillverkad” manipulator med tillhörande elektronik.

Det var när vi upptäckte att vi saknade CW-möjligheter när vi skulle börja DX-a vid vårt fritids-QTH i JP74 som idén kläcktes. Som bekant är ju nöden uppfinningarnas moder, vilket resulterade i denna utrustning. Lite träbitar, ett bågfilmsblad och lite pinaler från en strömbrytare blev en manipulator.

RPQ som kunde det här med mikrodatorer programmerade om elektroniken till en rotorindikator så den fungerade som skapare av korta och långa.

Potentiometern reglerade sändningshastigheten.

SSA:s trafikkursdator som jag färdigställde efter övertagandet. Minnet innehåller 97 övningspass med 300-1000 tecken i varje.

Kenpro memory key övertog jag även den från en amatör som gått QRT. Han var dock inte medlem i vår klubb.

Men på den gamla goda tiden då vi körde RTTY-testerna brukade han vara en av våra motstationer. Förutom att den kan användas som vanlig telegrafialstrare kan den programmeras med 8 st sändningspass. Till exempel allmänt anrop. CQ CQ CQ de SM4XXX och andra sändningsfraser.

Heathkit μ Mate Memory keyer. Även denna har mottagningsövningar. 10 block med ca 3000 tecken i varje. Man kan naturligtvis även använda den som teckengivare. Den är från början en byggsats. Vem som byggt den och hur jag kom över den har fallit ur mitt minne.

SM4RPP Alf

GOD JUL och
GOTT NYTT ÅR
önskar
RPP med XYL
och RPQ

God jul

Och

Gott Nytt År

vill vi önska Terje RHU,
vår ordförande,
som verkligen varit vår
"jultomte" hela året!

En sockerbagare här bor i staden
Han bakar kakor mest hela dagen
När vi har klubbträff så att vi får
Nå't fint att äta till vår kaffetår!

God jul till 4AVQ Henry!

Ja, och så till RPP:S XYL som också
skickar med ljuvligheter till kaffet, och
till TFE och RPP som ordnar med QSP-
leveranserna, och till Gunnar som donar
med pengar och repeatrar och till alla
andra som är upp och klättrar.... ja ,...
...Till Er alla Från oss alla En riktigt God jull!

MOLOS - BV206

Jag har skrivit lite grand om MOLOS (MObilt Lednings- Och Sambandssystem) tidigare, jag tänkte nu beskriva lite om utrustningen som finns i vagnen.

Systemet är uppbyggt av två fordon, dels en midjestyrd bandvagn av Hägglunds modell, kallas BV206, med en släpkärra, dels en Toyota Landcruiser av samma modell som FN använder. Släpkärren innehåller ett elverk (typ 6-8 kVA), en hel del antenner, kablar, verktyg, jordningsutrustning, stagmateriel etc.

Det man gör först när man kommer fram till en plats är att reka var man ska ha utrustningen; en lämplig plats för antennmast (15 och/eller 20 m höjd) med staglinor, plats för själva bandvagnen och en plats för släpet (som vi brukar ställa en bit bort pga. oljudet från elverket). När det är klart är det dags för jordningen. Vi har fyra jordspett enligt militär

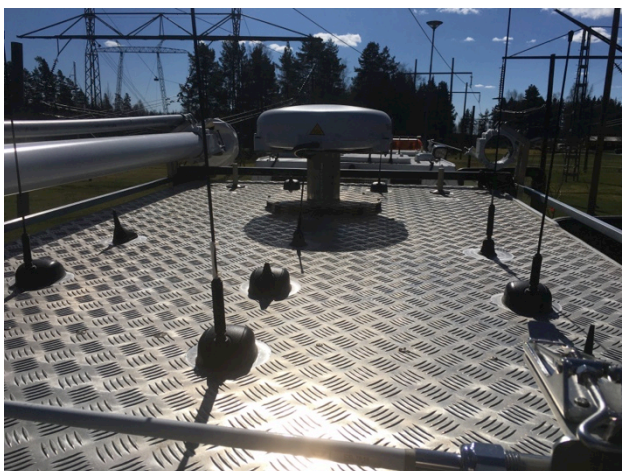
modell, ca 1 m långa. Två ansluts till elverket, två till bandvagnen. En manöverkabel för autostart av elverket, plus en trefaskabel läggs ut mellan släpet och bandvagnen. Antennen monteras på masten, om sedan reses och stagas. Den jordas och RG213 dras fram till bandvagnens antenn-uttagspanel, vilken syns på vänstra sidan av bakvagnen.

Tittar man in i bandvagnens bakdel ser det ganska välfyllt ut. Vi har nyligen fått en allt-i-ett-dator, ganska stor (drygt 20”), som är kopplad till ett Net1-modem. Det funkar väldigt dåligt hittills, vi håller på och forskar om detta. Troligen kommer vi även att montera en 3G/4G-router.

Längst ner till vänster ser man en massa strömställare, de används för att slå på den utrustning som behövs. T ex en för RAKEL, en annan för dator/modem, en för telefonväxel etc. Det är inte alltid allting behövs, så vi kan spara ström genom att ha en del avslagna. Ovanför dessa finns kontroll av laddning från elverket och diverse larm (batterilarm, inbrottslarm, selektivanrop etc). Detta larm går via en fast radio ut till operatörens handapparat (VHF).

Något till höger syns uppifrån SvK's (Svenska Kraftnäts) kommunikationsradio, därunder "mobitexskrivare", används för att skriva ut SMS, och manöverapparaten för telefonväxeln. Till höger om den en satellittelefon (Iridium), klarar samtal, SMS och fax. Ovanför en UHFradio kopplad till Pandora och en GSMtelefon (man kan ringa ut på telefon via en handapparat), och överst en VHF som används som en fristående repeater. Till höger om den tre stycken RAKEL-mobilstationer. Att vi har tre stycken är för att kunna passa flera talgrupper samtidigt, ev sätta en i repeater- eller gateway-mode. (Och mycket antenner blir det!)

Den främre delen av bakvagnen innehåller de grejor som man inte behöver nå så ofta. På väggen syns två satellittelefoner (Inmarsat, en tredje finns i framvagnen) som vi fjärrstyr via växeln, till höger våra handapparater (VHF och UHF), som står på laddning. De röda är för operatören (hit kommer bl a larmen), de andra är för utlåning. I skåpet finns diverse kontorsmateriel, batterier, skrivarpapper och en extra manöverapparat till växeln med lång kabel. Den orange remmen spänner fast en faxkopiator-skrivare som förstås är kopplad till datorn. Under skrivaren syns korskopplingspanelen, och därunder telefonväxeln, en Ericsson BP128i. Den innehåller även basstation för DECTtelefoner, som vi lånar ut till personalen vi betjänar. Till vänster laddare för bärbara RAKEL-

terminaler (själva terminalerna ligger i en väska med separata 12V- och 230Vladdare).

I Toyotan (se bilden ovan!) finns en VHF, en UHF med Pandora och GSMtelefon, fast RAKEL, två bärbara RAKEL och en Iridium satellittelefon. Den använder vi för transporter (hämta/köpa mat, fixa bränsle, utbyte av personal), men kan

även användas för att besätta en andra sambandsplats. Den har en mindre mobilmast förutom antennerna på taket.

Med denna utrustning ska 3-4 man kunna vara självförsörjande, betjäna sambandet för SvK under tre dagar. Därefter räknar man med personalbyte och eventuell förstärkning.

Personalen som betjänar dessa fordon kommer från FRO, man skriver på ett frivillighetsavtal, och kan med kort varsel skickas över hela landet vid behov.

SM4TFE Kent

Här är några länkar om ni vill se mer om bandvagnen!

<https://www.youtube.com/watch?v=bHkujYyNPYQ>

<https://www.youtube.com/watch?v=qj5dVmAUrqQ>

<https://www.youtube.com/watch?v=wS6lffzuMqg>

Den här länken visar lite i början av en uppsättning.

<https://www.youtube.com/watch?v=VZgbxzZxLVM>

ICOM - KENWOOD - YAESU

Whistler TRX-2
 En scanner som klarar DMR
 Uppgradering via PC

6995 KR

TYT TH-7800
 144/430Mhz, 50W crossband

2695 KR

TYT TH-9800 Quad
 29/50/144/430Mhz

3095 KR

Hytera PD-AR685
 430Mhz DMR

3595 KR

SharkRF Openspot
 Fristående hotspot

2695 KR

Icom ID-51Plus2
 144/430Mhz D-star

4795 KR

(Betald annonsplats)

Media City i Värmland AB

GOD JUL!